
Desiati v jedenástke

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	GKBN
<u>Kolektív autorov</u>	<u>Greenie knižnica</u>	<u>CC-BY-NC-ND</u>	<u>Prvé (2016)</u>	<u>100001</u>

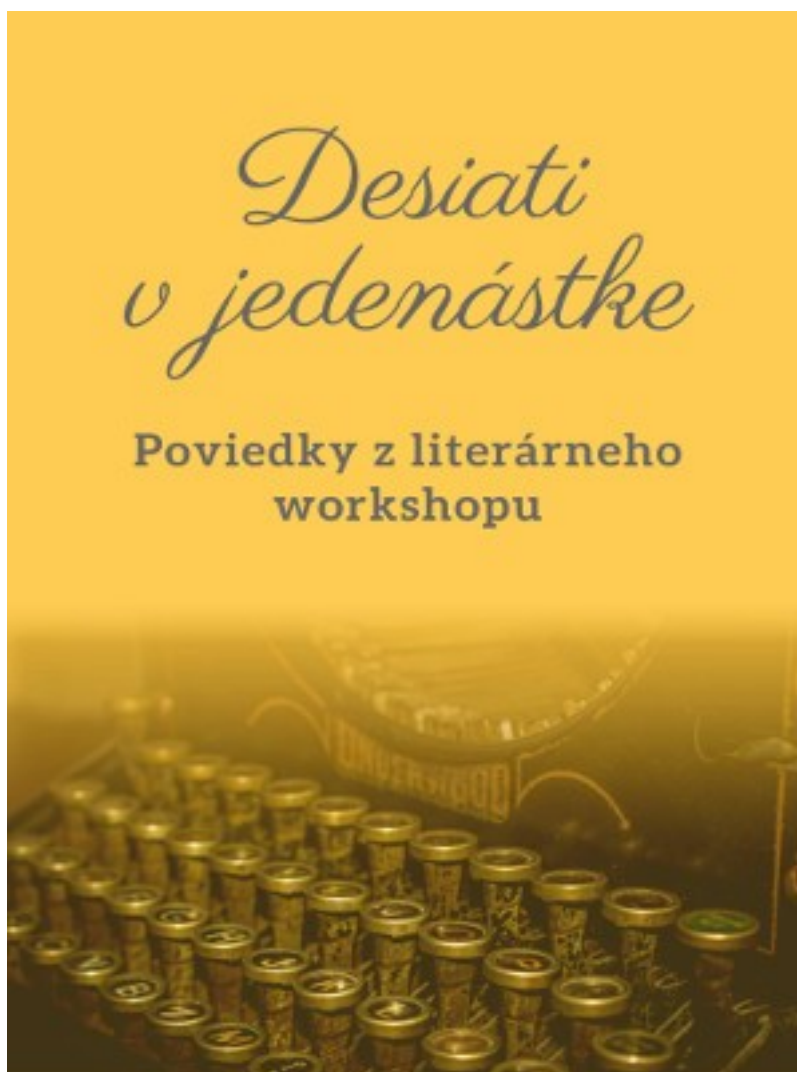
Obsah

Desiati v jedenástke.....	1
Obsah.....	2
O knihe Poviedky z iných svetov.....	3
Pravidlá a zaujímavosti ohľadne literárnych workshopov.....	4
Sonja.....	6
Radka.....	7
Diana.....	8
Martina.....	9
Adam.....	10
Jana.....	11
Veronika.....	12
Marcel.....	13
Stano.....	14
Tereza.....	15
Spoločná dadaistická básnička.....	17

O knihe

Zúčastnili ste sa niekedy literárneho workshopu? A viete, čo to je? Literárny workshop by sa dal opísať ako rýchlokurz tvorivého písania, ktorý plní hneď tri krásne funkcie. Upevní alebo vytvorí nové priateľstvá, zaručene zabaví a čo je hlavné, posmelí v písaní. Jeden takýto workshop sa udial aj v Bratislave ako sprievodný program čítačky troch autorov. Ako zorganizovať workshop? Ako sa naň pripraviť, alebo čo si zobrať so sebou? A hlavne, aké diela môžu vzniknúť?

Táto kniha prináša všetky diela, ktoré sa podarilo napísať spisovateľom, ako i úplným amatérom. Vychutnajte si vtipné príbehy, pri ktorých budete žasnúť a priať si pokračovanie. Prečítajte si krátke, tvorivé diela, ako i zaujímavé úvahy na skutočne akúkoľvek tému. A pripravte sa, že v každom príbehu môže byť aj niečo z vás.

Pravidlá a zaujímavosti ohľadne literárnych workshopov

Existuje niekoľko pravidiel, ktorých je dobré sa držať. Ich úlohou nie je zakazovať používanie vlastnej hlavy. Práve naopak. Ich cieľom je zabezpečiť, aby sa nikto necítil ako piate koleso na voze a aby mali všetci čo najlepšie podmienky na písanie, vrátane čo najlepšieho povzbudenia.

1. V dobrom workshope sú si všetci rovní. Či už ide o profesionála alebo o niekoho, kto je na podobnej aktivite prvý krát.
2. Netreba sa báť, že niečo bude slabé. Každý človek má iný vkus a to, čo sa niekomu páčiť nebude, sa môže páčiť niekomu celkom inému.
3. Nejde o písanie na čas, ale na pôžitok. Každý má toľko času, koľko potrebuje.
4. Najlepší spôsob, ako zabezpečiť, aby boli všetci šťastní, je docieľiť, aby bol každý zúčastnení súčasťou viac ako jedného príbehu. Dá sa to urobiť napríklad cez kruhový workshop, ktorý bol použitý aj na tejto akcii.
5. Odovzdať svoje dielo, používať pravé meno a vlastne všetko by malo byť dobrovoľné.

Ako funguje kruhový workshop? No predsa v kruhu, aby mohol každý vidieť na každého. A aby sa mohli papiere jednoducho točiť, je jedno, na aký smer. Predpokladajme, že sa ho zúčastní šesť ľudí. Každý z účastníkov napíše na papier čísla, ideálne podľa počtu ľudí. Pri menších skupinách pokojne dvojnásobok. Následne ten, kto workshop vedie, povie zadanie. To môže byť akékoľvek a čím viac špecifických otázok, tým lepšie.

1. Napíš svoje krstné meno alebo zaužívanú prezývku
2. Napíš meno (alebo prezývku) niekoho, na kom ti záleží
3. Oblúbené číslo
4. Oblúbená farba
5. Čo si myslíš o zime?
6. Prečo nechce korytnačka žrať?
7. Kedy bude koniec sveta?
8. Aký by bol tvoj život, keby sa narodíš ako zajac?
9. Kto by mal byť veliteľ galaxie?
10. Stratíš sa v pustatine. Čo urobíš ako prvé?
11. Kto je tvoja oblúbená postava z knihy, filmu alebo hry?
12. Čo zaujímavé sa nedávno stalo doma, v škole či v práci?

A čo s tým? V podstate je to veľmi jednoduché. Len čo každý napíše svoju odpoveď na prvú otázku, pošle papier svojmu partnerovi napravo (alebo naľavo, podľa dohody). Napíše druhú odpoveď a tak dookola. Na konci má každý v ruke svoj papier, v ktorom je v prvej otázke jeho meno. Následne možno začať písať a používať odpovede, ktoré sú od všetkých členov. Tak je každý súčasťou viac ako jedného príbehu.

Aby to bolo ešte zaujímavejšie, nemusia všetci písať v rovnakom poradí. Dobrý nápad je napísať šípku nahor alebo nadol, podľa toho, ako sa bude písať. Dôvod je jednoduchý, diela budú pestrejšie, viac odlišné od seba.

Toľko z teórie. A aké diela vznikli na literárnom workshope, ktorý sa odohral v júni 2016, v bratislavskej kaviarni Eleven na Baštovej ulici (vedľa Österreich Institut)?

Podčiarknuté slová boli napísané v zadaní.

Sonja

Budem premýšľať, ako sa z toho dostať. Aby vec bola ešte horšia, celý čas do toho hučí... nie, kvôli Björk. Ani mozog nespolupracuje. Poviem: Ďakujem. A odchádzam. Idem het. Tam, kde slnko nesvieti. Na ostrov v Tichomorí. Zostanem tam 6 rokov. A čo ak ochoriem? Bez liekov. Bez gelu. Môžem mať rôzne zdravotné problémy. Je umenie ostať žiť. Nezabúdam, ale, že som mama jedného človečika. Ja som Sonja. A koniec.

Radka

Radka. Volám sa Radka. Nie Radoslava ani Radomíra. Len Radka. Meniny oslavujem 14. septembra a za zohavenie môjho mena rozdávam facky. Mne nikto prziť meno nebude. Ani Martin nie. Aj keď to rád robieva. Provokuje. Hovorí mi Radenka, Raduľka, Raduliatko. Ja ho za to kopem do holene a dvíham spodnú peru. Mračiť sa nemračím. Na vrásky som primladá. V živote ma serie iba on. Deti nemáme, čiže toto bremeno ma/nás nezaťažuje. Jedinou mojou/našou starosťou je bielizeň. Máme jej veľa. Musíme často prať, triediť, vešať na balkón a nechať susedov očumovať všetky spodky, ružové podprsenky a nohavičky s tvárou Sheldona Coopera. Ozaj... Martin sa na neho podobá. Aj keď to nechce priznať. Tiež má nohy a ruky a pri každej hlúposti kričí – bazinga! Minimálne 6-krát do dňa sa takto odviaže. V slabých chvíľach sa u mňa prejavuje túžba po odsťahovaní sa niekam ďaleko. Najlepšie do Narnie. Alebo na Atlantídu! To by bolo bezstarostné miesto pre život – s lukratívnou adresou. Pápež František by ju vyhlásil za posvätné miesto a ja by som s hrdosťou v hlase mohla všetkým tvrdiť, že tu žijem. Martin by tam určite rád žil tiež. Ten chlap bezo mňa totiž nespraví ani krok. Ani na véčko neodíde bez opýtania sa. A ustavične sa pozerá na telefón. Či má signál, či je nabitý, či som náhodou nenapísala SMS, že dnes domov chodiť nemusí, lebo ma na verejnosti oslovil Radulienka. A mne predsa nikto prziť meno nebude!

Diana

Je 10 hodín večer a líham si spať. Zobudí ma smäd – a asi budem hľadať vodu. Ležím v stane uprostred lesa na čistinke, ktorá je zaliata svitom mesiaca... Môj pes Pápež sa zobudil, pretože počas dňa pražilo slnko a bol veľmi smädný a unavený...

Pôjdeme na prechádzku kdekoľvek, kde je veľa zelene. Ideme 5 minút a nájdeme obrázok „Jace“ - tu sme boli aj včera!

Hneď, ako sa vrátíme domov, zorganizujeme výlety na hrádzu cez Starý most. Tam je vody dosť a Pápež stretne svojich 4-nohých kamarátov. Jedného má rád. Jeho majiteľke prepadla obchodovaniu na burze. Volá sa Adka.

Je 10 hodín večer a zobudila som sa zo sna. Som Diana a som námesačná.

Martina

Vždy, keď zaspím, sníva sa mi, že som Budha. Už od detstva mávam tieto fantazmagórie. Čo je horšie, tento stav mi ostáva ešte aj niekoľko hodín po prebudení. Posledne, keď som sa konečne začal cítiť ako ja, zistil som, že som sa ocitol v Chorvátsku. Sedel som v pozícií lotosového kvetu a meditoval. Ako som sa tam dostal, to je pre mňa stále záhadou. Už sedem rokov skúmam tento svoj stav. Som ako John Smith, objavujúci každý deň Ameriku. Žiadni lekári mi nevedia pomôcť. Tvrdili, že je to začínajúca schizofrénia. Spútali ma a odviezli do ústavu. Ale ja som im prešiel cez rozum. Keď sa im stratil ovládač od televízora, povedal som, že som ho ukradol a skryl pod vankúš, aby som sa mohol večer prepnúť do inej galaxie. Skočili mi na to, a hneď ako mi začali prehľadávať izbu, ukradol som im kľúče, potichu som sa vytratil a zamkol ich tam. Nech meditujú, nech tvoria, nech si sadnú do polohy lotosového kvetu a nájdu pokoj v tomto ich hektickom živote.

Ja teraz hľadám odpovede na svoje otázky. Povedal som si, že začnem od začiatku a nájdem svoju mamu. Možno bude vedieť viac. Vraj žije v Nepále a volá sa Martina, ale miestni ju prezývajú „Budhova matka“.

Adam

Nájdem čo najbližšie miesto, aby som mal prehľad, kde sa nachádzam. Tak ako Gandalf, ktorý po boji s Balrogom vstal ako Fénix z popola. Veru, v Paríži, zvolne sa prechádzajúc po 4. Avenue, človeku napadnú všelijaké myšlienky. Tak ako to podivné slovo, Aomame, v jedálnom lístku bistra, na ktorého význam som sa neopýtal.

Moja myseľ sa s koncom môjho pobytu už zaoberala návratom späť na rodnú hrudu, do Bratislavy. Čaká ma dlhá cesta vlakom, cesta, počas ktorej si budem krátiť čas hudbou a čítaním knižiek.

Ale najviac som sa tešil na návrat domov, na Luciu, ktorá mi otvorí dvere, s úsmevom mi povie „Ahoj Adam“ a pustí ma dnu. Už teraz sa na ňu teším a pri tomto pomyslení as mi na perách objaví úsmev. Onedlho budem doma.

Jana

Meškám do práce. Autobus nejde, tak si zavolám vrtulník. Ako nastupujem, počujem niekoho volať „Môj muž“. Začudujem sa, lebo tu žiadny muž nie je. Nevenujem tomu pozornosť a nastúpim. Pilot sa ma pýta, kam to bude.

Hovorím si, že kašľať na prácu, ak tak sa pociťujem len protiklady medzi tým, čo chcem a čo čo musím. Zavolám „Do New Yorku!“

Vystúpim na Manhattane, začudovane sa prechádzam pomedzi mrakodrapy. Vojdem do mrakodrapu č. 22. Spozorniem, lebo zbadám zvláštnu postavu v plášti. Veľký papierový Gandalf mi stojí v ceste.

Pomaly ho odtláčim a vojdem na schodisko. Na schodoch uteká žena a kričí: „Ukradli nám kávovar! Zlodeji! Zlodeji!“

Zrazu za mnou beží celé celé administratívne oddelenie. Bežím dolu, kričím, že som to nebola, ale nepočúvajú ma. Vybehnem na ulicu a utekám cez park. Okolo sedia ľudia a hrajú šach. Vytrhávam im z rúk šachovnicu a oháňam sa s ňou okolo seba.

Zrazu pri mne zastaví auto, žena v ňom otvorí dvere, ja nastúpim a spolu unikáme davu úradníkov, bažiacich po kofeíne. Predstavuje sa mi ako Andrea. Rútime sa po ceste smerom k pobrežiu. Zrazu počujem, ako na mňa niekto volá. „Jana! Jana, vstávaj!“ Bol to len sen. Vstávam do práce. Kto vie, či tam dnes bude dosť kávy.

Veronika

Som stratená. V živote aj v realite. Opustil ma a viac sa o mňa nezaujímal. Odišla som do hôr, nájsť duševný pokoj a stratenú rovnováhu. Ale zišla som z cesty a neviem nájsť novú.

Z diaľky ku mne preniká zvuk vodopádu. Tým smerom sa vydávam. Až pôjdem po prúde rieky, nájdem osadu. Určite.

Dokelu. No a čo. Nie som krásna ako Angelina Jolie, ani dobrá ako Matka Tereza. Blížim sa k tridsiatke a neviem, kde je sever, ani juh. Ktorým smerom ísť? Na severe ma môže čakať svetlovlasý muž, nórsky typ, ale aj chlad. Južného temperamentu som si už užila dosť. Jedenásť mesiacov bolesti, výčitiek a utrpenia.

Nie. Pôjdem na východ, ako táto rieka. Pre mňa, za mňa, nech má výzor ako Monk, ak bude mať jeho dobré srdce. Na ničom viac nezáleží. Len aby som mu mohla navždy veriť.

Niečo sa pohlo na brehu. Zastala som vyľakane. Len mačka. Obyčajná mačka obyčajná, dobre živená, mi mňaukaním povedala, že zábava nie je ďaleko. Pozrela na mňa malými žltými mandľovými očami a ja som si spomenula na melódiu z muzikálu Mačky.

Ani v tom sme si s Matúšom nerozumeli. Ja milujem spev, on ticho, odjakživa sa roztápam pri vážnej hudbe od blaha, on pozerá na hodiny a ľutoval. Spájali sme nespojiteľné. Dobré, že to skončilo.

Bez teba by som o jeho nevere nevedela. Marcela, ďakujem ti, že si mi otvorila oči. Ako že sa volám Veronika, sľubujem, že naše priateľstvo nikdy nesklamem.

Marcel

Som sám a neviem, ako som sa sem dostal. Nevie, prečo som tu a neviem, čo tu mám robiť. Je tma, nič nevidím. Skúsím zistiť, kde som, ale zatiaľ netuším ako. Vzduch je tu čerstvý. Počujem šum vetra, takže mi je jasné, že som niekde v prírode. Rozmýšľam, čo by v tejto situácii urobil náčelník kmeňa Cherokee. Meditoval by a hľadal vnútorný mier? Asi by počkal do rána. Teraz je taká tma, že nevidím ani vlastné myšlienky. Okej, zhlboka dýcham, aby som sa upokojil. Rozmýšľam, o čom je môj život. Nie je to žiadna dovolenka, pri mori v Karibiku, ale ani sťažovať sa nemôžem. Mám čas, tak mi napadlo počítať všetky ženy, ktoré som v živote mal. Dostal som sa k číslu 157, ale aj tak mám pocit, že som ešte na niekoho zabudol.

Zbystrím sluch, lebo sa mi zdalo, že počujem nejaké zvuky. Kričím „kto je tam? Je tu niekto?“ Tesne za mnou sa ozve hlboký hlas. „Dumbledore.“ Skoro som si cvrkol, tak som sa vyľakal. Nemyslel som si, že je tu ešte niekto a že sa stretnem s neznámym chalanom. Každopádne, tak som sa zľakol, že som sa prebral. Nie z meditácie, ale zo sna. Uvedomil som si, že som doma na gauči, takže žiadne neznáme miesto. Uľavilo sa mi. Zaspáť pri dobrodružnom filme mi asi nerobí dobre.

V hlave mi stále máta číslo 157. Kto mi tam ešte chýba? Áno, Katka! Vedel som, že to číslo nebolo kompletne. Vravím si „Marcel, asi by si sa už mohol usadiť“.

Stano

Nájdem cestu naspät? Možno. A možno nie. Winston Churchill by to dal. Cigara do úst a nevzdal by sa. Ale ja? Obyčajný pozemšťan? Som kdesi v keli, alebo inej zelenine z čeľade kapustovité. Kdekoľvek to som, nie som doma. Môže ma zožrať chiméra, drak či behemoth. Alebo ma chytí nejaká loď, ktorá nepôjde do Sydney, ale do New Yorku. Hľadá sa Nemo? Alebo Stano? Ani 7 statočných nevie, čo sa stane. Ani X-meni. Xavier, Magneto, Mystique. Nikto z nich. Čo robiť? Hodiť si šípku do mapy? Nemám mapu. Ale Mystička by sa na ňu mohla premeniť.

Ešte sa aj kazí počasie. Už nie je 40°C v tieni, ale 45°C a tieň nikde. Začínajú haluze. Vidím zrazu chrám. V ňom je nevesta, ktorá má okrem svadobných šiat aj akúsi antistatickú vestu, aby ju netrafil blesk. Alebo šľak, keď bude zbierať ponožky z obývačky. Zrazu poznávam filmy o tom, ako veľmi sme stratení. K tomu letiaci použitý toaleťák, ktorý zatiaľ nikto nestihol ukradnúť. Na ňom je rúžom nakreslené srdce a v ňom nápis: Danka + Stano. Pozriem sa na mobil a následne na nebo. Zas som si poplietol AM a PM.

Tereza

"Terezka! Terezka!" Počujem ako na mňa niekto volá. Je to Egon, môj manžel. Je trochu... Nuž akoby som ho popísala? Svojský? Asi áno. Svojský, to by ho charakterizovalo veľmi presne. Je úžasný vedec v oblasti biológie, ale pokiaľ ide o niektoré veci bežného života... Je ako dieťa, nie ako špičkový vedec.

Už zase volá celý zúfalý. Určite si opäť nevie spomenúť, kde dal mobil, kľúče od auta alebo dokonca ponožky. Odkedy som si ho vzala, tieto veci si pamätám oveľa presnejšie. Nie raz mi napadlo, že je zvláštne, ako niekomu tak nadpriemerne inteligentnému, môžu robiť problémy bežného života viac, než rozlúštenie akejkoľvek genetickej rovnice.

Apaticky vstanem a opýtam sa ho, čo potrebuje. Zisťujem, že opäť ide o kľúče od auta. Odpoviem, že sú vo vstupnej hale, na stolíku. Milo sa na mňa usmeje, poďakuje a ponáhľa si ich vziať. Usmejem sa tiež, i keď z iného dôvodu a idem do vstupnej haly s ním. Popraje mi pekný zvyšok dňa, nežne ma pobožká na rozlúčku a mňa necháva samú s mojimi myšlienkami.

Mám dnes v práci voľno, tak si uvarím kávu a premýšľam o živote s Egonom. Už je to 10 rokov, čo sme sa vzali a niekedy ma to už nebaví. Ved' si to predstavte. Máte doma dospelého človeka, ktorý sa denne správa ako dieťa a vy ste jeho mama. Premýšľam, či by rozvod bol cesta, no len čo to začnem preberať v mysli, uvedomím si, že si život bez Egona tak akosi neviem predstaviť.

Za tých 10 rokov manželstva bolo predsa len veľa dobrého. Medzi prednosti života s ním patrí hra na gitaru a klavír. Keďže bol veľmi nadané dieťa, rodičia nechceli, aby nadbytok voľného času preflákal, a tak ho prihlásili na oba nástroje. A ich snaha má svoje ovocie dodnes. Je to úžasný hudobník. Je radosť ho počuť hrať. Má akúsi zvláštnu schopnosť odhadnúť skladbu, ktorou ma naladí a uvoľní po ťažkom dni. Inokedy ma za

klavír prizve k sebe a spolu si zahráme niečo štvorročne. Je to taká naša romantická chvíľka poézie, kedy sme spolu, mlčíme, necháme sa pohltiť hudbou. Tieto chvíle s ním sú nezabudnuteľné.

Pokiaľ ide o Egonove vlastnosti, nie je dokonalý. Lenže to nie sme nikto. No milujem jeho pevný charakter. Akýkoľvek pokus o úplatok je zbytočný. V takýchto veciach je pevný a neoblomný. Má rád férovosť a to je niekedy problém v oblasti vedy. O to viac si túto jeho vlastnosť cením a tak zatracujem myšlienku zachovať sa ako Josarian.

Uchlipnem si z kávy a premýšľam ďalej. Moje myšlienky sa však už uberajú veselším smerom. 14.3.2006 začala naša spoločná púť životom. Medové týždne sme strávili na Bali a odvtedy ubehlo už veľa času. Prešli sme spolu kus cesty, kde sme sa obaja vzájomne formovali. Pri tej myšlienke si uvedomím, že Egon je vlastne úžasný manžel. Keď prišli ťažké chvíle, bol mi oporou, keď prišli problémy, čelil im ako pravý muž a hľadal riešenie. Možno sa nie vždy čakal, tak ako som očakávala, ale rozhodne nezdupal a nečakal, že problém vyriešim sama. Áno, ďalšia nepochybne veľmi cenná vlastnosť.

Mimovoľne mi napadá, že takéto spomienky by mali byť dennou súčasťou mojich myšlienok. Pretože sú veci, kde sa Egon nikdy nezmení. A nezmením sa ani ja. Vždy mi bude vadit', že je niekedy ako dieťa a kopa iných drobností. No viem, že to dokážem akceptovať, pretože tie drobné nedostatky prekrývajú jeho obrovské plusy, ktoré na ňom tak milujem. A zrazu pri pomyslení na rozvod mi napadne len jedno: Ježiši, len to nie! Môj život bez neho by bol zrazu nudný. Možno by ma ráno už nikto neotravoval otázkami typu: "Kde mám kľúče od auta? Kde je hento či tamto?", no nikto by ma neobjal tak ako Egon, keď mi je smutno. Nikto by mi nevynahradil tie chvíle spoločnej romantiky pri klavíri. A ja som si zrazu istá, že na mojich citoch spred 10 rokov nič nezmenilo a že moje rozhodnutie vziať si, bolo správne. :)

Spoločná dadaistická básnička

Táto básnička vznikla z krátkych, novinových ústrižkov, ktoré boli postupne dopĺňané. Nemusí mať špičkovú formu či myšlienku. Dadaistické umenie je vždy tak trochu na hlavu. Zvýraznené sú vystrihnuté kúsky textov.

PODDAŤ SA predstavám

o **CHOROBÁCH**

tá **PANI** a **OBJEKT**

NÁJDE v kabelke

v mieste **MNOHÝCH** možností

NESTRATIL nič

PREDSTAVA mu unikla

ROBIA langoše

ALEBO palacinky

z daní **KRAJINY**